

**Проект на Правилник за наблюдение и оценка на
научноизследователската дейност, осъществявана от висшите
училища и научните организации, както и на дейността на Фонд
„Научни изследвания“**

Информация

Откриване / Приключване: 19.03.2018 г. - 18.04.2018 г. Неактивна

Номер на консултация: #3311-K

Област на политика: Наука и технологии

Тип консултация: Ненормативен акт (на МС или на министър)

Вносител: Министерство на образованието и науката

Тип вносител: Национално

Проектът на Правилник е изготвен на основание чл. 7а от Закона за насърчаване на научните изследвания и отменя Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“ (обн., ДВ, бр. 72 от 18.09.2015 г.).

Правилникът урежда организацията и функционирането на система за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“, която има за цел да подпомага съответните държавни органи при формиране на ефективна и ефикасна национална политика в областта на научните изследвания, насочена към постигането на високи конкурентоспособни научни резултати, както и извършване на анализ на ефективността на инвестициите в научни изследвания за иновации и растеж на икономиката.

Чрез въвеждането на ефективна система за оценка на научноизследователската дейност ще се създадат условия за наблюдение на постигнатите резултатите от научната дейност, осъществявана от научните организации и висшите училища в страната.

Наблюдението и оценката на научноизследователската дейност ще се извършват на основата на малък брой индикатори, балансирано отразяващи постигнатите резултати и въздействието им върху обществото и икономиката. Количествено измеримите наукометрични показатели от световните бази данни ще позволят една прозрачна, независима и обективна оценка по три основни критерия – научни резултати, резултати по отношение възпроизводството и развитието на академичната общност в България и обществено и икономическо въздействие на

получените научни резултати.

Независимите източници на информация, необходими за оценката, са: информация от световните научни бази данни (SCOPUS, Web of Science, ERIH PLUS), световните и европейски патентни бази данни, Регистъра за научната дейност в Република България, Регистъра на завършилите студенти и докторанти, Регистъра на академичния състав на висшите училища, Регистъра на висшите училища, базите данни на Националния център за информация и документация, отчети за дейността на Фонд „Научни изследвания“, както и данни, предоставени от самите висши училища, научни организации и ФНИ.

С цел нормиране спецификата на цитируемост в отделните научни области (съгласно ISI Web of Science) се въвежда коефициент к, който се актуализира всяка година.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на образованието и науката

Адрес: София, София, бул. Княз Дондуков №2А

Електронна поща: priemna@mon.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 19.06.2018](#)

[Мотиви към проект на Правилник за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания” - вер. 1.0 | 19.03.2018](#)

[Проект на Правилник за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Евгения Ракитина-Куреши (18.04.2018 11:04)

Мнения и предложения по проекта за нов Правилник -Варненски Свободен
Университет - Част 2

3. Формулировката за „изследовател” (§1 т.2 от Допълнителните разпоредби) не съответства на дефиницията за изследовател, дадена в Кодекса и Хартата на изследователя (C&C), приети от ЕК на 11 март 2005 г.

Съгласно C&C изследователите са: *“Professionals engaged in the conception or creation of new knowledge, products, processes, methods and systems, and in the management of the projects concerned.”* (Section 3, p. 28) (*“Професионалисти, които работят върху разбирането или създаването на нови знания, продукти, процедури, методи и системи, и върху управлението на съответния проект.”*)

В тази връзка, в Европейският документ никъде не се коментира и не се изисква изследователят да е назначен на **безсрочен основен трудов договор**, както това се изисква в проекта на Правилника (§1 т.2 и т. 8 от Допълнителните разпоредби).

Освен това, изискването ограничава възможностите на ВУ да привличат целево изследователи за работа по конкретни научноизследователски проекти или задачи.

Не на последно място, това изискване е силно утежняващо за частните университети и изначално ги обрича да не получават адекватна оценка за НИД. **Това ги поставя в неравностойни позиции с държавните университети.**

4. Добре би било РИНЦ (Руски Индекс на Научни Цитирания) да бъде също включен в набора от реферирани бази данни, както беше в стария правилник.

5. Така съставеният правилник усложнява отчитането на НИД поради големия брой критерии и показатели и тяхната по-висока сложност, което според нас няма да е мотивиращ фактор за развитие на научно-изследователската дейност в Република България.

6. Предлагаме наред със сравнението на НИД в научните организации със световните научни постижения, да се оценява общественото-икономическото въздействие от резултатите от научната дейност на ВУ за България конкретно.

Настоящият материал е обсъден и одобрен на заседание на Съвета по НИД на Варненски Свободен Университет „Черноризец Храбър“ от 12.04.2018г.

Събрал и обобщил материала

Експерт по НИД на ВСУ

доц. д-р Евгения Ракитина

Дата

17.04.2018г.

Автор: Евгения Ракитина-Куреши (18.04.2018 11:02)

Мнения и предложения по проекта за нов Правилник -Варненски Свободен Университет - Част 1

Мнения и предложения по проекта за нов Правилник за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност на висшите училища и научните организации

- 1. Съществува разминаване във формулираните научни области, посочени в Приложение №1 - Таблица 2 и Таблица 3, и в Приложение №2.**

В частност това поражда определени несъответствия. Както е известно в Република България нормативно са определени **области на висшето образование и професионални направления** (ПМС № 125/ 24.06.2002 г. за утвърждаване

класификатор на областите на висше образование и професионалните направления), **но не и научни области**. Последните, както и научните направления, бяха обект на Класификацията на специалностите на научните работници в Република България, утвърдена със Заповед № 114-111 на министъра на науката и висшето образование и председателя на Висшата атестационна комисия от 1990 г., която обаче е отменена с влизането в сила на ЗРАСРБ през 2010 г. От тогава терминът „научна област“ остана в ЗВО (чл. 26, ал. 3), ЗРАСРБ (чл. 26 ал. 2 и ал. 4; чл. 4 ал. 3 и ал. 13; чл. 27 ал. 4; чл. 296 ал. 3) и в ППЗРАСРБ (чл. 26 ал. 3; чл. 4 ал. 4; чл. 31 ал. 1; чл. 45 ал. 1; чл. 57а ал. 2; чл. 61 ал. 2), а „научно направление“ – в ЗВО (чл. 26д ал. 4). В новите текстове на ЗРАСРБ (влизащи в сила от 5 май 2018 г.) вече се говори за „научна област и/или професионално направление“.

Следователно, би следвало в Приложение №2 да се спазват утвърдените чрез национални нормативни документи термини.

Освен това, някои от определените „научни области“ в табл. 2 и табл. 3 представляват научна област (съгл. Приложение №2), а други - научно направление (съгл. Приложение №2).

Още по-същественото е, че в табл. 2 и табл. 3 отсъстват цели области, в които също има научна продукция, напр. „Сигурност и безопасност“, „Изкуства“, „Педагогически науки“ и т.н.

2. В проекта за Правилник няма дефиниция за „учен“, а има само формулировка за „изследовател“ (§1 т.2 от Допълнителните разпоредби).

Следва да се обърне внимание на това, защото:

- съгл. т. 5 ал. 5 „Наблюдението и оценката се правят на факултети и институти към ВУ, както и на научни институти на БАН и ССА, с акредитирани в НАОА докторантски програми и с брой **учени** не по-малко от 20 и с придобита поне ОНС „доктор““.

- в §1 т.12 от Допълнителните разпоредби „Научно дружество“ е българско или чуждестранно юридическо лице, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел или по националното си законодателство, което обединява организации и/или отделни **учени и/или изследователи** за постигане на общи цели в определена област на науката.

- в Критериите и показателите за оценка на НИД (Приложение №1) се прави оценка по **брой изследователи**;

....Следва продължение в Част 2

Автор: Hristo Daskalov (16.04.2018 16:21)

Коментар на проекта За Правилник от проф. д-р Христо Даскалов, НДНИВМИ София

Уважаеми колеги аз съм професор от Националния диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт и след като се запознах с ревизирания проект на Правилник за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност искам да задам няколко въпроса:

1. В сега действащия Правилник в чл. 6, ал. 1 е предвидено събиране на информация и чрез Google Scholar. В новия Правилник вие добавяте нова база ERIH PLUS за търсене на данни, която след допитване до широк кръг от колеги, тази търсачка на научни постижения не е особено популярна поне до настоящия момент. Въпросът е какво налага Google Scholar да бъде изхвърлен, след като и на най-неподготвените в научната сфера е известно, че това е най-широкомащабната търсачка, която всички използваме?
2. Смятате ли, че изкуственото свиване на обхвата на търсачките за отчитане на цитиранията на научните трудове ще помогне особено много на българската наука и стойността на българските научни постижения? Моето мнение е, че някой в системата на науката има ИНТЕРЕС всички цитирания на български автори да не станат достояние при извършване на оценките. Приемам, че не всички цитирания може би следва да бъдат оценявани високо, но чрез Google Scholar и Research gate (още една възможна и ефективна търсачка за оценка на научните постижения) можем да съберем максимален обем от информация за проявения интерес към нашите български научни постижения.
3. Направих си тези дни експеримент с моите научни цитирания в Google Scholar, които към момента са 514, като изключа самоцитиранията около 490 и ми стана ясно, че ако се основаваме на SCOPUS и Web of Science броят на цитиранията ми пада поне със 100. Това ли е целта на МОН респ. експерта, който си е прекарал в Проекта за Правилник тази ощетяваща редакция. А защо е ощетяваща можете да съдите от следния пример: отпадат цитирания в монографии на водещи световни учени, в книги, в определителя на Бърджи например, в научни доклади на наднационални отговорни институции, като Европейския орган по безопасност на храните, Европейския център за контрол над заболяванията, институции на САЩ със същия ранг, като предходно изброените. В Директива на Министерството на земеделието на Канада е цитиран мой научен труд за да се обоснове административно действие по отношение реализацията на месни продукти с изтекъл срок на годност. Примери могат да бъдат дадени много и най-разнообразни.
4. Защо в този проект за Правилник в чл. 5 ал. 5 (която е нова в сравнение с действащия Правилник) има запис само за факултетите на ВУЗ, БАН и ССА? В същото време в бр. 30 на ДВ от 03.04.18 г. излезе публикацията на новия променен Закон за академичния състав на РБ, където в раздел "допълнителни разпоредби" параграф 1 е дадена формулировка на "висши училища и научни организации", като в понятието "научни организации" влизат и институти, като НДНИВМИ. Не е ли редно новият Правилник да не е в противоречие със законовите постановки и

определения?

5. Същото нещо се случва, когато се споменават императивно ВУЗ, БАН и ССА в чл. 13 ал. 3, а другите научни организации явно вече сме погребани, макар в Закона за академичния състав да съществуват! Същото е в чл. 14 и чл. 15 на предлагания проект!!!

В заключение много бих се надявал представеният проект да бъде ревизиран и едностранчивият подход, който прозира да бъде преодолян. Използването на ERIH PLUS е възможно само за хуманитарните науки, SCOPUS покрива Life, social, physical and health sciences, Web of Science покрива природните науки, изкуствата, социалните науки и хуманитарните такива. Google Scholar е уеб базирана търсачка за научна литература, обхващаща всички научни списания, сборници на научни трудове, монографични научни трудове, книги и резюмета, кратки описания на научни презентации и много други базирани в Интернет. Research gate е уеб базирана социална и научна мрежа на учените по света в която има повече от 11 милиона научни профила на учени и тяхната оценка (Score), която е обективна през призмата на интереса към съответната научна продукция.

Може би тона на написаното да е емоционален, но факта, че в обхвата на така представения Правилник има демонстрирано пренебрежение към Селскостопанските науки и тези близки до реалната икономика или може би непознаването им. Би следвало да ползваме всички възможни световни или претендиращи да бъдат такива научни бази данни. Светът е толкова динамичен, че затварянето на българската наука в предлаганите 3 търсачки само ще и сложи окови и ще остави неоценени много добри и истински научни постижения.

С уважение и надежда за разбиране към емоционалния тон на написаното!

проф. д-р Христо Даскалов, НДНИВМИ

История

Начало на обществената консултация - 19.03.2018

Приключване на консултацията - 18.04.2018

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
